

MGR KAMIL OŻÓG
Catholic University of Ružomberok (Slovakia)

Theologian and psychologist. Research interests: psychology, aviation psychology, pedagogy, humanities, aviation, and history.

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-9043-3098>
E-mail: jokcool@gmail.com

CC-BY-NC-ND 4.0 Deed

**MISSION SERVICE DURING ARMED CONFLICT AS EXEMPLIFIED BY THE
PASTORAL ATTITUDE OF FATHER KONRAD SZYMAŃSKI**

Posługa misja w czasie konfliktu zbrojnego na przykładzie postawy duszpasterskiej Księdza
Konrada Szymańskiego

DOI: <https://doi.org/10.62266/PK.1898-3685.2026.38.18>

Wstęp

Wojna od zawsze stanowi jedno z najtrudniejszych doświadczeń w historii ludzkości, niosąc ze sobą cierpienie, niepewność oraz głębokie kryzysy moralne i duchowe¹. W takich warunkach szczególnego znaczenia nabiera obecność osób, które podejmują się służby drugiemu człowiekowi – nie tylko poprzez pomoc materialną, lecz także wsparcie duchowe i moralne. Jedną z form takiej działalności jest praca misyjna, która w sytuacjach ekstremalnych przybiera często wymiar heroicznego świadectwa wiary i człowieczeństwa².

Misjonarze, działający w rejonach dotkniętych konfliktami zbrojnymi, stają się niejednokrotnie filarem nadziei dla lokalnych społeczności. Ich rola wykracza poza tradycyjne rozumienie duszpasterstwa – obejmuje organizowanie pomocy humanitarnej, towarzyszenie ludziom w cierpieniu oraz budowanie poczucia sensu w rzeczywistości naznaczonej przemocą i stratą. W kontekście wojny szczególnie wyraźnie ujawnia się znaczenie wartości takich jak solidarność, poświęcenie i odpowiedzialność za drugiego człowieka.

Celem niniejszej pracy jest ukazanie specyfiki pracy misyjnej w warunkach wojennych oraz przedstawienie jej znaczenia na przykładzie życia i działalności ks. Konrada Szymańskiego. Analiza jego postawy pozwala lepiej zrozumieć, w jaki sposób jednostka może odpowiadać na dramatyczne wyzwania współczesnego świata, zachowując wierność swoim wartościom i powołaniu.

W pracy zostanie postawiona teza, iż działalność misyjna w czasie wojny stanowi nie tylko formę religijnej posługi, lecz również istotny element wsparcia humanitarnego i społecznego. Poprzez omówienie ogólnych założeń pracy misyjnej, charakterystyki życia w czasie wojny oraz szczegółowej analizy biografii ks. Konrada Szymańskiego, podjęta zostanie próba wykazania, że postawa ta może być inspiracją również dla współczesnego człowieka.

1. Istota i znaczenie pracy misyjnej

Praca misyjna stanowi jeden z fundamentalnych wymiarów działalności Kościoła, a jej korzenie sięgają początków chrześcijaństwa³. Pojęcie „misji” wywodzi się z łacińskiego słowa

¹ P. Sztompka, *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2012, s. 444–446.

² Z. Bauman, *Płynna nowoczesność*, Kraków 2006, s. 198–201.

³ Św. Grzegorz Wielki, *Listy*, J. Czumiński (tłum.), t. IV, Warszawa 1955, s. 124.

missio, oznaczającego „posłanie”⁴. W ujęciu religijnym odnosi się ono do zadania głoszenia Ewangelii oraz szerzenia wiary wśród ludzi, którzy jej nie znają lub potrzebują jej pogłębienia.

Jednak współczesne rozumienie pracy misyjnej wykracza poza wymiar wyłącznie duchowy i obejmuje również szeroko pojętą działalność społeczną, edukacyjną oraz humanitarną. Oznacza to, że misja nie jest jedynie przekazywaniem treści religijnych, lecz przede wszystkim konkretną odpowiedzią na potrzeby człowieka – zarówno duchowe, jak i materialne.

Praca misyjna polega więc nie tylko na ewangelizacji, ale także na niesieniu pomocy potrzebującym, niezależnie od ich wyznania czy pochodzenia. Misjonarze angażują się w budowę szkół, szpitali, studni, organizowanie pomocy żywnościowej oraz prowadzenie programów edukacyjnych⁵. W wielu regionach świata ich działalność przyczynia się do podnoszenia poziomu życia lokalnych społeczności oraz wspierania ich rozwoju. W tym sensie misja ma charakter integralny – łączy troskę o rozwój duchowy człowieka z dbałością o jego godne warunki życia, zdrowie i edukację.

Cele działalności misyjnej są złożone i wielowymiarowe⁶. Do najważniejszych należy głoszenie wartości chrześcijańskich, takich jak miłość bliźniego, solidarność, sprawiedliwość i przebaczenie. Równie istotnym celem jest wspieranie ludzi w przezwyciężaniu trudności życiowych oraz budowanie wspólnot opartych na wzajemnym szacunku i współpracy. Misjonarze podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, ubóstwu oraz brakowi dostępu do edukacji i opieki zdrowotnej. Współcześnie coraz większy nacisk kładzie się również na dialog międzykulturowy i międzyreligijny, który pozwala budować mosty porozumienia w zróżnicowanym świecie⁷.

Szczególnego znaczenia praca misyjna nabiera w sytuacjach kryzysowych, takich jak wojny, katastrofy naturalne, skrajna bieda czy masowe migracje. W takich warunkach misjonarze często pełnią rolę nie tylko duchowych przewodników, ale również organizatorów pomocy humanitarnej, mediatorów oraz świadków nadziei. Ich obecność w miejscach dotkniętych konfliktem zbrojnym daje ludziom poczucie, że nie są pozostawieni sami sobie, co ma ogromne znaczenie dla zachowania równowagi psychicznej i duchowej⁸.

W czasie wojny misjonarze często decydują się pozostać wśród lokalnej ludności, mimo realnego zagrożenia życia. Towarzyszą ludziom w codziennych trudnościach, udzielają wsparcia psychologicznego i duchowego, organizują pomoc dla najbardziej potrzebujących – dzieci, osób starszych i chorych. Nierzadko stają się także pośrednikami w kontaktach między ludnością cywilną a organizacjami pomocowymi. Ich działalność obejmuje również tworzenie miejsc schronienia, dystrybucję żywności i leków oraz pomoc uchodźcom. W ten sposób misjonarze wpisują się w szeroki system działań humanitarnych, często działając tam, gdzie inne instytucje nie mają możliwości dotarcia.

Podobnie w sytuacjach skrajnego ubóstwa czy migracji misjonarze odgrywają kluczową rolę. W krajach rozwijających się prowadzą szkoły, ośrodki zdrowia oraz programy wsparcia dla rodzin, przyczyniając się do trwałych zmian społecznych. W kontekście migracji pomagają osobom zmuszonym do opuszczenia swoich domów odnaleźć się w nowej rzeczywistości, oferując nie tylko pomoc materialną, ale także wsparcie emocjonalne i duchowe. Często angażują się również w działania na rzecz integracji społecznej oraz przeciwdziałania dyskryminacji.

Zarówno w historii, jak i współcześnie można wskazać liczne przykłady działalności misyjnej, które ukazują jej znaczenie. W przeszłości misjonarze przyczyniali się do rozwoju

⁴ <https://pl.glosbe.com/s/C5%82ownik-%C5%82aci%C5%84sko-polski/missio> (dostęp 31.03.2026)

⁵ J. Mariański, *Religia w społeczeństwie ponowoczesnym*, Kraków 2010, s. 256–258.

⁶ H. Skorowski, *Etyka społeczna*, Warszawa 2012, s. 142–145.

⁷ P. Mazurkiewicz, *Kościół i demokracja*, Kraków 2001, s. 87–90.

⁸ J. Czaputowicz, *Teorie stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2007, s. 210–214.

edukacji i opieki zdrowotnej w wielu częściach świata, zakładając szkoły, szpitale i sierocińce. Ich działalność miała często charakter pionierski, szczególnie w regionach słabo rozwiniętych. Współcześnie misjonarze są obecni m.in. w Afryce, Azji czy Ameryce Południowej, gdzie angażują się w pomoc ofiarom konfliktów, epidemii i klęsk żywiołowych. W wielu przypadkach współpracują z organizacjami międzynarodowymi, co pozwala zwiększyć skuteczność podejmowanych działań.

Warto również podkreślić, że praca misyjna nie jest wolna od trudności i kontrowersji. Misjonarze muszą mierzyć się z barierami kulturowymi, językowymi oraz często trudnymi warunkami życia. Ich działalność wymaga dużej wrażliwości, otwartości i szacunku wobec lokalnych tradycji. Dlatego współczesna misja coraz częściej opiera się na dialogu i współpracy, a nie tylko na jednostronnym przekazie wartości.

Podsumowując, praca misyjna stanowi istotny element zarówno działalności religijnej, jak i społecznej. Jej znaczenie szczególnie ujawnia się w sytuacjach kryzysowych, gdzie łączy ona pomoc duchową z konkretnym wsparciem materialnym. Dzięki zaangażowaniu misjonarzy możliwe jest nie tylko niesienie pomocy potrzebującym, ale także budowanie nadziei, poczucia sensu oraz fundamentów dla lepszej przyszłości.

2. Życie w czasie wojny – kontekst społeczny i duchowy na przykładzie Ukrainy

Wojna w Ukrainie, zapoczątkowana pełnoskalową agresją Federacji Rosyjskiej w 2022 roku, stanowi jedno z najważniejszych i najbardziej dramatycznych wydarzeń współczesnej Europy⁹. Konflikt ten nie tylko doprowadził do ogromnych strat materialnych i ludzkich, ale również głęboko przeobraził codzienne życie społeczeństwa ukraińskiego. Analiza tej rzeczywistości pozwala uchwycić, w jaki sposób wojna wpływa na funkcjonowanie jednostek oraz wspólnot w wymiarze społecznym i duchowym.

Codziennosc mieszkańców Ukrainy w warunkach wojennych została podporządkowana nieustannemu zagrożeniu. W wielu miastach, takich jak Kijów, Charków czy Odessa, życie toczy się w rytmie alarmów przeciwlotniczych, które zmuszają ludność do częstego korzystania ze schronów. Przerwy w dostawach prądu, wody oraz ograniczenia w komunikacji stały się elementem codzienności. Szczególnie trudna sytuacja dotyczy regionów przyfrontowych, gdzie zniszczenia infrastruktury oraz ciągłe zagrożenie ostrzałem uniemożliwiają normalne funkcjonowanie.

Wojna wpłynęła również na strukturę społeczną kraju. Miliony obywateli zostało zmuszonych do opuszczenia swoich domów – zarówno w formie migracji wewnętrznych, jak i uchodźstwa zagranicznego¹⁰. Rozdzielenie rodzin, utrata bliskich oraz doświadczenie przemocy prowadzą do głębokich traum psychicznych. W takich warunkach podstawowym wyzwaniem staje się nie tylko fizyczne przetrwanie, ale także zachowanie równowagi emocjonalnej i poczucia sensu życia.

Konflikt zbrojny na Ukrainie wywołał także istotny kryzys wartości. Z jednej strony obserwuje się brutalizację rzeczywistości, w której przemoc staje się codziennością, z drugiej jednak dochodzi do wyraźnego wzmocnienia takich wartości jak solidarność, patriotyzm czy odpowiedzialność za wspólnotę. Wojna stawia ludzi wobec fundamentalnych pytań dotyczących dobra i zła, sensu cierpienia oraz roli Boga w świecie naznaczonym tragedią. W tym kontekście potrzeba wsparcia duchowego nabiera szczególnego znaczenia.

Na Ukrainie można zaobserwować wzrost znaczenia religii i praktyk duchowych jako sposobu radzenia sobie z doświadczeniem wojny. Świątynie różnych wyznań – zarówno

⁹ M. Domańska i in., *Rosyjskie wyzwanie dla Europy Polsko-niemiecki raport o potrzebie nowej polityki wobec Rosji*, Raport Ośrodka Studiów Wschodnich, https://www.osw.waw.pl/sites/default/files/zlm2417_PP_Polen_R2_PL_online.pdf (dostęp 31.03.2026)

¹⁰ <https://wydarzenia.interia.pl/ukraina-rosja/news-fala-migracji-z-ukrainy-najnowsze-szacunki-widac-wyrazna-zmi,nId,22464635> (dostęp 31.03.2026)

prawosławne, greckokatolickie, jak i rzymskokatolickie – stają się miejscami modlitwy, schronienia oraz spotkań wspólnotowych. Wiara dla wielu osób pełni funkcję stabilizującą, pomagając w przeżywaniu straty i niepewności. Duchowość staje się przestrzenią, w której człowiek może odnaleźć nadzieję oraz poczucie sensu mimo dramatycznych okoliczności.

Szczególną rolę w tym procesie odgrywa Kościół oraz duchowni, którzy w warunkach wojennych przejmują funkcje wykraczające poza tradycyjne duszpasterstwo¹¹. Na Ukrainie duchowni różnych wyznań aktywnie angażują się w pomoc ludności cywilnej – organizują schronienia w budynkach kościelnych, dostarczają żywność i leki, a także wspierają uchodźców. W wielu przypadkach pozostają oni na terenach objętych działaniami wojennymi, dzieląc los swoich wiernych i niosąc im zarówno pomoc duchową, jak i materialną.

Kościół na Ukrainie pełni również funkcję integrującą i wspólnototwórczą. W sytuacji zagrożenia staje się miejscem budowania więzi społecznych oraz wzajemnego wsparcia. Nabożeństwa, wspólne modlitwy czy inicjatywy pomocowe wzmacniają poczucie jedności i solidarności. Duchowni często angażują się także w działania na rzecz pojednania oraz przeciwdziałania dezinformacji, co ma istotne znaczenie w kontekście wojny informacyjnej towarzyszącej konfliktowi zbrojnemu.

Nieodłącznym elementem funkcjonowania społeczeństwa ukraińskiego w czasie wojny jest szeroko zakrojona pomoc humanitarna i psychologiczna. Zarówno organizacje międzynarodowe, jak i lokalne inicjatywy – w tym struktury kościelne – dostarczają niezbędne środki do życia, takie jak żywność, odzież, lekarstwa czy sprzęt medyczny. Kościoły często pełnią rolę punktów dystrybucji pomocy oraz miejsc tymczasowego zakwaterowania dla osób przesiedlonych.

Równocześnie rośnie znaczenie wsparcia psychologicznego. Wojna generuje liczne problemy natury psychicznej, takie jak stres pourazowy, depresja czy zaburzenia lękowe. Szczególnie narażone są dzieci, które doświadczają traumy związanej z bombardowaniami, utratą bliskich czy koniecznością ucieczki. W odpowiedzi na te potrzeby organizowane są programy wsparcia psychologicznego, w których uczestniczą zarówno specjaliści, jak i duchowni. Ci ostatni często pełnią rolę pierwszego kontaktu, oferując rozmowę, obecność czy wsparcie emocjonalne.

Podsumowując, życie w czasie wojny w Ukrainie ukazuje złożoność doświadczeń społecznych i duchowych, jakie towarzyszą konfliktowi zbrojnemu. Codziennosc naznaczona zagrożeniem, kryzys wartości oraz potrzeba sensu sprawiają, że szczególnego znaczenia nabiera działalność Kościoła i duchownych. Ich zaangażowanie w pomoc humanitarną i psychologiczną, a także wsparcie duchowe, stanowi istotny element budowania odporności społeczeństwa w obliczu trwającego konfliktu.

3. Krótka biografia i działalność ks. Konrada Szymańskiego w kontekście wojny na Ukrainie

Postać ks. Konrada Szymańskiego stanowi przykład współczesnego kapłana, którego życie i działalność wpisują się w realia świata naznaczonego konfliktem zbrojnym. Urodzony w Ostrowcu Świętokrzyskim, wychowywał się w środowisku lokalnej wspólnoty, gdzie ukończył edukację oraz odkrył swoje powołanie do kapłaństwa. Już na etapie młodości jego droga życiowa ukierunkowana była na służbę drugiemu człowiekowi, co znajduje swoje odzwierciedlenie w jego późniejszych decyzjach życiowych. Środowisko rodzinne, lokalna parafia oraz doświadczenia młodości odegrały istotną rolę w kształtowaniu jego postawy opartej na wartościach takich jak odpowiedzialność, empatia i gotowość do poświęcenia.

Obecnie, mając 33 lata, ks. Konrad Szymański realizuje swoje powołanie jako kapłan na Ukrainie, w warunkach szczególnie trudnych i wymagających. Jego decyzja o wyjeździe

¹¹ Stowarzyszenie Fidei Defensor, *Misje Świat prawdziwy*, Szczecin 2022, s. 7.

wiązała się z pozostawieniem w Polsce najbliższej rodziny – matki oraz dziadków – co podkreśla osobisty wymiar jego wyboru. Decyzja ta nie miała charakteru jedynie zawodowego, lecz była świadomym aktem odpowiedzi na powołanie, rozumiane jako zobowiązanie do służby tam, gdzie potrzeby są największe. W kontekście współczesnych migracji zarobkowych czy mobilności społecznej jego wybór nabiera szczególnego znaczenia, ponieważ nie jest motywowany korzyścią osobistą, lecz ideą służby i solidarności.

Ks. Szymański pełni swoją posługę na terenie diecezja odesko-symferopolska, obejmującej rozległy obszar południowej Ukrainy, w tym regiony szczególnie dotknięte skutkami wojny. Teren ten charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem społecznym i kulturowym, a także znacznymi zniszczeniami infrastruktury wynikającymi z działań zbrojnych. W takich warunkach działalność duszpasterska wymaga nie tylko przygotowania teologicznego, ale również umiejętności organizacyjnych, odporności psychicznej oraz zdolności do szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby lokalnej społeczności.

Jednym z kluczowych obszarów działalności ks. Szymańskiego jest udzielanie pomocy osobom poszkodowanym przez wojnę. Jego zaangażowanie ma charakter kompleksowy i obejmuje zarówno wsparcie materialne, jak i duchowe. W wymiarze materialnym jego działania polegają na organizowaniu i dystrybucji żywności, środków higienicznych, odzieży oraz leków. Często są to działania realizowane we współpracy z organizacjami pomocowymi, ale również oparte na inicjatywie lokalnej i wsparciu indywidualnych darczyńców. Istotne jest to, że pomoc ta trafia bezpośrednio do osób najbardziej potrzebujących – rodzin dotkniętych skutkami wojny, osób starszych, chorych oraz dzieci.

Równoległe niezwykle istotnym wymiarem jego posługi jest wsparcie duchowe. W warunkach wojny, gdzie codzienność naznaczona jest lękiem, stratą i niepewnością, obecność kapłana staje się dla wielu osób źródłem stabilizacji i nadziei. Ks. Szymański sprawuje sakramenty, prowadzi nabożeństwa oraz podejmuje indywidualne rozmowy z osobami przeżywającymi kryzysy egzystencjalne. Jego działalność wpisuje się w szerszy kontekst opieki duszpasterskiej jako formy wsparcia psychologicznego, która – choć nie zastępuje profesjonalnej terapii – odgrywa istotną rolę w procesie radzenia sobie z traumą.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że działalność ks. Szymańskiego nie ogranicza się jedynie do reagowania na bieżące potrzeby, lecz ma również charakter długofalowy. Poprzez swoją obecność i zaangażowanie przyczynia się do odbudowy życia społecznego oraz wzmacniania więzi międzyludzkich. Organizowanie wspólnych inicjatyw, spotkań czy działań pomocowych sprzyja integracji lokalnej społeczności, która w warunkach wojny często doświadcza dezintegracji i rozpadu. W tym sensie jego działalność ma również wymiar społeczny i kulturotwórczy.

Nie bez znaczenia jest także osobisty wymiar jego świadectwa. Pozostanie na terenie objętym konfliktem zbrojnym, mimo realnego zagrożenia życia, stanowi wyraz odwagi oraz głębokiego przekonania o sensie podejmowanej misji. Tego rodzaju postawa może być interpretowana jako realizacja etosu służby, w którym dobro drugiego człowieka stawiane jest ponad własnym bezpieczeństwem. Jednocześnie ukazuje ona, że współczesna praca misyjna wymaga nie tylko zaangażowania, ale również gotowości do ponoszenia osobistych kosztów.

Działalność ks. Konrada Szymańskiego wpisuje się w szerszy kontekst obecności Kościoła katolickiego na Ukrainie, który w czasie wojny odgrywa istotną rolę zarówno w wymiarze duchowym, jak i humanitarnym. Kapłani, siostry zakonne oraz świeccy wolontariusze tworzą sieć wsparcia, która obejmuje pomoc materialną, opiekę nad uchodźcami oraz działania na rzecz odbudowy wspólnot lokalnych. W tym kontekście działalność ks. Szymańskiego może być postrzegana jako część większego systemu solidarności i pomocy.

Podsumowując, biografia i działalność ks. Konrada Szymańskiego ukazują, w jaki sposób jednostka może realizować swoje powołanie w warunkach skrajnych, jakimi są realia wojny. Jego postawa łączy w sobie elementy pracy misyjnej, działalności humanitarnej oraz

wsparcia duchowego, tworząc spójny model służby drugiemu człowiekowi. Jest to przykład, który nie tylko ilustruje znaczenie obecności duchownych w sytuacjach kryzysowych, ale również stanowi inspirację do refleksji nad rolą wartości takich jak solidarność, odpowiedzialność i poświęcenie we współczesnym świecie.

4. Znaczenie działalności i dziedzictwo ks. Konrada Szymańskiego jako kapłana

Działalność Konrada Szymańskiego na terenie Ukrainy posiada istotne znaczenie zarówno w wymiarze lokalnym, jak i szerszym – społecznym oraz duchowym. Jego zaangażowanie w pomoc osobom dotkniętym wojną wpływa bezpośrednio na funkcjonowanie lokalnych wspólnot, przyczyniając się do poprawy jakości życia wielu osób oraz wzmocnienia więzi międzyludzkich w warunkach kryzysu.

Wpływ ks. Szymańskiego na lokalną społeczność przejawia się przede wszystkim w jego codziennej obecności oraz konkretnej pomocy udzielanej potrzebującym. W realiach wojny, gdzie instytucje państwowe często nie są w stanie w pełni zaspokoić potrzeb obywateli, działalność jednostek takich jak on nabiera szczególnego znaczenia. Poprzez organizowanie pomocy materialnej oraz wsparcie duchowe przyczynia się on do łagodzenia skutków konfliktu zbrojnego. Jego działania sprzyjają również odbudowie poczucia bezpieczeństwa oraz zaufania społecznego, które w warunkach wojny ulegają poważnemu osłabieniu. Dzięki temu staje się ważnym ogniwem lokalnej wspólnoty, nie tylko jako kapłan, ale także jako lider i organizator pomocy.

Istotnym aspektem jego działalności jest także jej wymiar integracyjny. W sytuacji, gdy wojna prowadzi do rozpadu więzi społecznych, przymusowych migracji oraz izolacji jednostek, obecność osoby zaangażowanej w pomoc sprzyja odbudowie relacji międzyludzkich¹². Wspólne działania pomocowe, modlitwy oraz spotkania organizowane przez ks. Szymańskiego stają się przestrzenią budowania solidarności i wzajemnego wsparcia. W ten sposób jego działalność przyczynia się do tworzenia wspólnoty odpornej na skutki kryzysu¹³.

Postawa ks. Konrada Szymańskiego może być również rozpatrywana jako wzór do naśladowania. Jego decyzja o wyjeździe do kraju ogarniętego wojną, pozostawienie rodziny oraz gotowość do niesienia pomocy w trudnych warunkach stanowią przykład realizacji wartości takich jak altruizm, odpowiedzialność i poświęcenie. Współczesny świat, często zdominowany przez indywidualizm i dążenie do bezpieczeństwa osobistego, potrzebuje takich świadectw, które ukazują sens działania na rzecz innych. Jego postawa może inspirować zarówno duchownych, jak i osoby świeckie do podejmowania działań pomocowych oraz angażowania się w życie społeczne.

Znaczenie jego działalności wykracza jednak poza kontekst indywidualny i lokalny. Stanowi ona element szerszego zjawiska, jakim jest współczesna działalność misyjna realizowana w warunkach kryzysowych. Przykład ks. Szymańskiego pozwala lepiej zrozumieć rolę misjonarzy we współczesnym świecie, w którym konflikty zbrojne, migracje oraz kryzysy humanitarne stają się coraz częstsze¹⁴. Misjonarz nie jest dziś jedynie głosicielem wiary, lecz również pracownikiem humanitarnym, organizatorem pomocy oraz osobą wspierającą społeczność w procesie odbudowy.

Refleksja nad jego działalnością prowadzi do szerszego pytania o rolę misjonarzy w XXI wieku. Współczesna misja wymaga nie tylko przygotowania teologicznego, ale także kompetencji społecznych, psychologicznych i organizacyjnych. Misjonarze działający w

¹² P. Długosz, K. Łuczaj, *Konsekwencje wojny dla społeczeństwa polskiego – główne obszary badań*, [w:] *Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny*, 2024, 2(192), s. 7–13.

¹³ *Tamże*.

¹⁴ https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/corunum/corunum_it/publicazioni/Rifugiati-2013-POL.pdf (dostęp: 31.03.2026).

strefach konfliktów muszą wykazywać się elastycznością, odpornością psychiczną oraz umiejętnością współpracy z różnymi instytucjami. Przykład ks. Szymańskiego pokazuje, że możliwe jest połączenie tych wszystkich elementów w praktyce, tworząc model zaangażowania odpowiadający na potrzeby współczesnego świata.

Aktualność jego przesłania wynika przede wszystkim z uniwersalnego charakteru wartości, które reprezentuje. Solidarność, pomoc bliźniemu, gotowość do poświęcenia oraz troska o drugiego człowieka pozostają aktualne niezależnie od czasu i miejsca. W warunkach wojny wartości te nabierają szczególnego znaczenia, stając się fundamentem przetrwania i odbudowy społecznej. Działalność ks. Szymańskiego przypomina, że nawet w najbardziej dramatycznych okolicznościach możliwe jest zachowanie człowieczeństwa oraz podejmowanie działań na rzecz dobra wspólnego.

Podsumowując, znaczenie działalności ks. Konrada Szymańskiego można rozpatrywać na wielu płaszczyznach – od lokalnej pomocy po uniwersalne przesłanie etyczne. Jego postawa stanowi przykład współczesnej realizacji idei misyjnej, łączącej w sobie wymiar duchowy i społeczny. Jednocześnie ukazuje, że jednostkowe działania mogą mieć realny wpływ na życie innych ludzi oraz przyczynić się do budowania wspólnoty opartej na wartościach. W tym sensie jego działalność stanowi ważny punkt odniesienia dla refleksji nad rolą człowieka wobec cierpienia i wyzwań współczesnego świata.

Zakończenie

Przeprowadzona analiza pozwala stwierdzić, że praca misyjna w warunkach wojny nabiera szczególnego znaczenia, łącząc w sobie wymiar duchowy, społeczny oraz humanitarny. Rozważania teoretyczne dotyczące istoty działalności misyjnej, a także charakterystyka życia w czasie konfliktu zbrojnego na przykładzie Ukrainy, ukazały złożoność wyzwań, przed jakimi stają zarówno jednostki, jak i całe społeczności. Wojna nie tylko niszczy infrastrukturę i zagraża życiu, ale również prowadzi do głębokich kryzysów emocjonalnych, społecznych oraz aksjologicznych, które wymagają wielowymiarowej odpowiedzi.

Szczególnym uzupełnieniem tych rozważań była analiza życia i działalności Konrada Szymańskiego, który jako kapłan pracujący w Ukrainie stanowi przykład współczesnego misjonarza działającego w warunkach skrajnych. Jego zaangażowanie w pomoc osobom dotkniętym wojną – zarówno w wymiarze materialnym, jak i duchowym – ukazuje, że działalność misyjna może być realnym wsparciem dla społeczności dotkniętych konfliktem. Przedstawiony przykład potwierdza, że obecność duchowych w strefach kryzysowych nie ogranicza się jedynie do posługi religijnej, lecz obejmuje także szeroko rozumianą pomoc humanitarną oraz wsparcie psychologiczne.

W kontekście postawionej we wstępie tezy należy stwierdzić, że została ona potwierdzona. Praca misyjna w czasie wojny rzeczywiście stanowi nie tylko formę realizacji powołania religijnego, ale także istotny element systemu wsparcia społecznego i humanitarnego. Misjonarze, tacy jak ks. Konrad Szymański, pełnią rolę pośredników między pomocą instytucjonalną a konkretnym człowiekiem w potrzebie, przyczyniając się do łagodzenia skutków konfliktu oraz odbudowy życia społecznego.

Refleksja nad omawianym zagadnieniem prowadzi również do szerszych wniosków dotyczących współczesnego świata. W obliczu konfliktów zbrojnych, kryzysów humanitarnych i rosnącej niepewności szczególnego znaczenia nabierają wartości takie jak solidarność, empatia oraz gotowość do niesienia pomocy innym. Postawa ks. Szymańskiego pokazuje, że nawet pojedyncza osoba może odegrać istotną rolę w życiu innych ludzi, jeśli kieruje się odpowiedzialnością i wrażliwością na ich potrzeby.

Z perspektywy autora niniejszej pracy działalność misyjna w warunkach wojny jawi się jako szczególna forma świadectwa człowieczeństwa. Jest to przykład działania, które przekracza granice kulturowe, narodowe i religijne, koncentrując się na uniwersalnym dobru

drugiego człowieka. Analiza ta skłania do refleksji nad własną postawą wobec cierpienia i potrzeb innych oraz nad możliwościami zaangażowania się w działania na rzecz wspólnoty.

Podsumowując, praca misyjna – zwłaszcza realizowana w warunkach wojny – stanowi ważny element odpowiedzi na wyzwania współczesnego świata. Przykład ks. Konrada Szymańskiego ukazuje, że możliwe jest połączenie duchowego powołania z konkretnym działaniem na rzecz ludzi dotkniętych cierpieniem. Jego działalność stanowi nie tylko świadectwo wiary, ale także dowód na to, że wartości takie jak dobro, solidarność i odpowiedzialność pozostają aktualne nawet w najbardziej dramatycznych okolicznościach.

Jest jednak jeszcze coś, czego nie da się w pełni ująć w naukowych definicjach i analizach – to doświadczenie spotkania z drugim człowiekiem w jego najbardziej kruchym, poranionym wymiarze. W świecie, w którym huk wybuchów zagłusza codzienność, a ludzie tracą nie tylko domy, ale i poczucie sensu, obecność takich osób jak Konrad Szymański staje się cichym, lecz niezwykle mocnym świadectwem nadziei. To nie są wielkie słowa ani spektakularne czyny, lecz proste gesty – wysłuchanie czyjegoś bólu, obecność przy kimś, kto stracił wszystko, modlitwa szeptana wśród ruin. W tych chwilach objawia się prawda, że człowieczeństwo nie ginie nawet tam, gdzie wydaje się, że wszystko zostało zniszczone. Patrząc na taką postawę, trudno pozostać obojętnym – rodzi się pytanie o własne życie, o to, czy potrafimy być dla innych choć w niewielkim stopniu tym, kim on jest dla ludzi dotkniętych wojną. Być może właśnie w tym tkwi najgłębsze przesłanie tej pracy: że nawet w najciemniejszych momentach historii człowiek może stać się światłem dla drugiego człowieka.

Bibliografia:

1. Bauman Z., *Płynna nowoczesność*, Kraków 2006.
2. Czaputowicz J., *Teorie stosunków międzynarodowych*, Warszawa 2007.
3. Długosz P., Łuczaj K., „Konsekwencje wojny dla społeczeństwa polskiego – główne obszary badań”, *Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny*, 2024, nr 2 (192), s. 7–13.
4. Domańska M. i in., *Rosyjskie wyzwanie dla Europy. Polsko-niemiecki raport o potrzebie nowej polityki wobec Rosji*, Ośrodek Studiów Wschodnich, Warszawa, dostęp online: https://www.osw.waw.pl/sites/default/files/zlm2417_PP_Polen_R2_PL_online.pdf (dostęp: 31.03.2026).
5. Mariański J., *Religia w społeczeństwie ponowoczesnym*, Kraków 2010.
6. Mazurkiewicz P., *Kościół i demokracja*, Kraków 2001.
7. Skorowski H., *Etyka społeczna*, Warszawa 2012.
8. Stowarzyszenie Fidei Defensor, *Misje. Świat prawdziwy*, Szczecin 2022.
9. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2012.
10. Św. Grzegorz Wielki, *Listy*, t. IV, tłum. J. Czum, Warszawa 1955.

Netografia:

„Missio” – słownik łacińsko-polski, <https://pl.glosbe.com/s%C5%82ownik-%C5%82aci%C5%84sko-polski/missio> (dostęp: 31.03.2026).

„Fala migracji z Ukrainy – najnowsze szacunki”, <https://wydarzenia.interia.pl/ukraina-rosja/news-fala-migracji-z-ukrainy-najnowsze-szacunki-widac-wyraza-zmi,nId,22464635> (dostęp: 31.03.2026).

Papieska Rada Cor Unum, *Uchodźcy*, https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/corunum/corunum_it/publikacje/Rifugiati-2013-POL.pdf (dostęp: 31.03.2026).